

نه تنها آمارهای تجاری سال گذشته حاکی از کاهش حجم صادرات و تجارت است بلکه بر اساس آنچه صاحب‌نظران اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند، کاهش تجارت نه برای ایران بلکه برای تمام کشورهای دنیا امری گریزناپذیر است.

شوگ حاصل از شیوع ویروس کرونا در کشور، در منفی شدن تراز تجاری در سال ۹۸ نقشی کلیدی ایفا کرده است.

بر اساس آنچه اتاق بازرگانی به تازگی منتشر کرده، در سال ۹۸ بیش از ۴۱ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی انجام شده در حالی که میزان واردات در ۱۲ ماهه سال گذشته ۴۳/۷ میلیارد دلار بوده است.

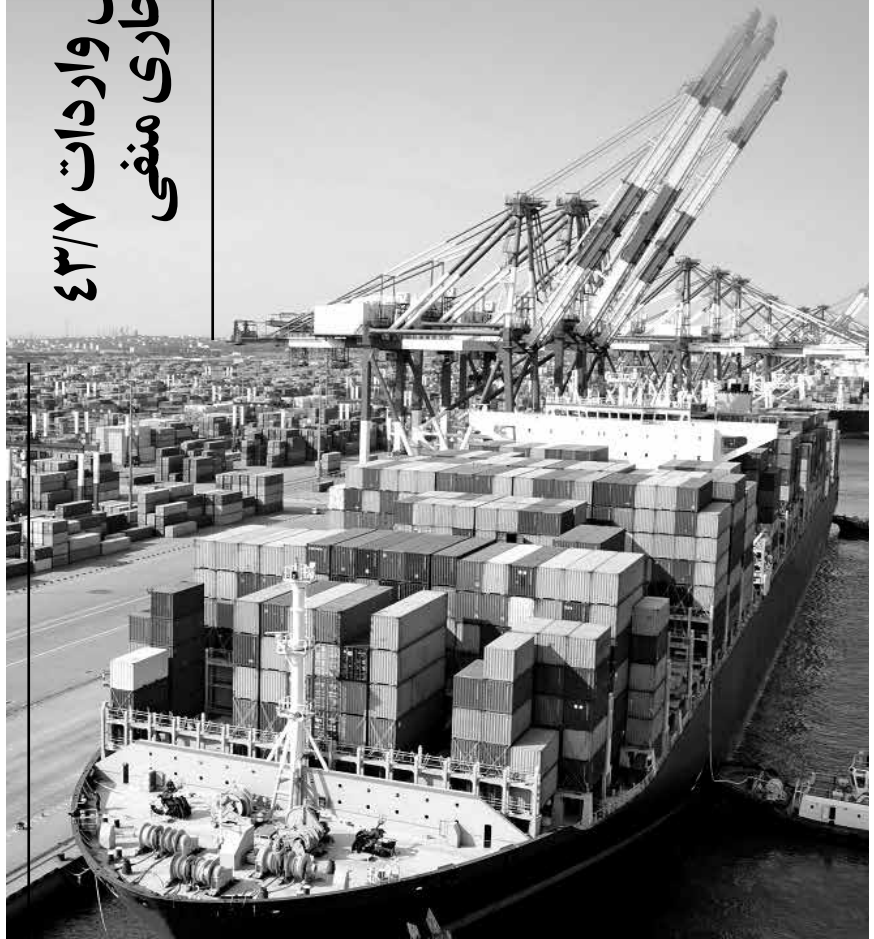
صادرات ۴/۱ میلیارد دلاری در مقابل واردات ۴۳/۷ میلیارد دلاری در سال ۹۸؛ تراز تجاری منفی

به گزارش جهان‌صنعت، به این ترتیب اگرچه ایران در طول این مدت تجارت خارجی خود را از مرز ۸۵ میلیارد دلار عبور داد اما در نهایت کارنامه تجارت خارجی، تراز تجاری منفی ۲/۴ میلیارد دلاری در سال ۹۸ را نشان می‌دهد. این در حالی است که تراز تجاری در سال ۱۳۹۷ مثبت ۱/۵ میلیارد دلار بوده است.

بر این اساس بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند که شوک ناشی از بروز کرونا در کشور چنین وضعیتی را برای تجارت خارجی رقم زده و تا زمانی که مرزهای تجاری به شرایط قبل بازنگردند، وضعیت ترانزیت و حمل‌ونقل جاده‌ای برای واردات و صادرات کالاها همچنان نافرجام و ناموفق خواهد بود. در همین خصوص سیده‌فاطمه مقیمی عضو اتاق بازرگانی تهران معتقد است که باید از طریق رایزنی‌های سیاسی، تمهیدات لازم برای گشایش مرزها البته با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در دستور کار قرار گیرد تا بیش از این شاهد کاهش آمارهای صادراتی نباشیم.

به گفته وی، همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ کار را برای نقل و انتقال بار در مرزهای تجاری به دلیل شرایط قرنطینه‌ای بسیار سخت کرده و خیلی از کشورها اقدامات مراقبتی شدیدی در برابر حمل‌ونقل کالا اعمال کرده‌اند به طوری که شاهد فعال شدن قرنطینه انسانی در مرزهای تجاری برای پیشگیری از شیوع کرونا هستیم.

در همین خصوص همچنین عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران اعلام کرد: شوک حاصل از شیوع ویروس کرونا در هفته‌های پایانی سال، در منفی شدن تراز تجاری نقشی کلیدی ایفا کرده است. عباس آرگون اظهار کرد: ما در طول سال‌های گذشته با تحریم‌های یکجانبه آمریکا مواجه بودیم که در گشایش بازارهای جدید و توسعه صادرات برای ایران محدودیت‌هایی ایجاد کرد. هرچند صادرکنندگان ایرانی توانستند در این فضا نیز بازارهای خود را حفظ کنند اما در نهایت باید این محدودیت‌ها را در نظر داشت.

واردات ۲/۳ میلیارد دلاری پایین‌ترین تجارت را به خود اختصاص داده است.

چین شریک اصلی ایران

اتاق بازرگانی تهران اصلی‌ترین شرکای تجاری ایران را نیز بررسی کرده که بر این اساس چین با واردات بیش از ۹/۵ میلیارد دلار کالا به تنهایی ۲۳ درصد از کل صادرات ایران را به خود اختصاص داده است.

پس از آن عراق با حدود ۹ میلیارد دلار، ترکیه با حدود پنج میلیارد دلار، امارات متحده عربی با حدود ۴/۵ میلیارد دلار و افغانستان با حدود ۲/۳ میلیارد دلار اصلی‌ترین واردکنندگان کالا از ایران بوده‌اند. در این میان واردات ترکیه از ایران رشدی ۱۱۱ درصدی داشته که نشان می‌دهد این همسایه غربی در سالی که گذشت خود را به عنوان یکی از اصلی‌ترین شرکای تجاری ایران مطرح کرده است. همچنین واردات چین از ایران نیز در سالی که گذشت افزایشی ۲/۵ درصدی را به ثبت رسانده است.

در حوزه واردات کالا نیز از عدد ثبت‌شده بیش از ۱۱ میلیارد دلار معادل ۲۵ درصد از کل واردات ایران از چین صورت گرفته که افزایشی ۷/۷ درصدی را نشان می‌دهد.

پس از آن ایران حدود ۲۰ درصد از واردات خود را از امارات متحده عربی، ۱۱ درصد را از ترکیه، ۸/۴ درصد را از هند و ۴/۸ درصد را از آلمان انجام داده است. همچنین در جدول صادرکنندگان کالا به ایران در کنار چین، صادرات ترکیه حدوداً ۹۰ درصد افزایش یافته و امارات متحده عربی و هند نیز به ترتیب ۳۳ و ۳۳ درصد صادرات بیشتر به ایران داشته‌اند، اما صادرات آلمان به ایران کاهش ۱۵ درصدی را نشان می‌دهد که تحت تاثیر تحریم‌های یکجانبه آمریکا رخ داده است.

از طرفی ترازهای تجاری ایران با امارات متحده عربی و چین منفی بوده اما تراز تجاری منفی با ترکیه در سال ۱۳۹۷ در سالی که گذشت، مثبت شده است.

جزئیات تجارت خارجی ایران در سال ۱۳۹۸ را منتشر کرده که نشان‌دهنده صادرات ۴۱/۴ میلیارد دلاری در سال گذشته است.

بر این اساس ایران در طول این مدت تجارت خارجی خود را از مرز ۸۵ میلیارد دلار عبور داد که از این عدد ۴۱/۴ میلیارد دلار مربوط به صادرات و ۴۳/۷ میلیارد دلار مربوط به واردات می‌شود.

به این ترتیب تراز تجاری ایران در این سال منفی ۲/۴ میلیارد دلار شده. این در حالی است که تراز تجاری در سال ۱۳۹۷ مثبت ۱/۵ میلیارد دلار بوده است.

طبق آمارهای ارائه‌شده در این گزارش وزن صادرات ایران در این سال ۱۳۴ میلیون تن بوده و وزن واردات نیز از مرز ۳۵ میلیون تن عبور کرده است.

به این ترتیب ارزش صادرات ایران کاهش هفت درصدی را نشان می‌دهد ولی از نظر وزنی صادرات بیش از ۱۳ درصد رشد کرده است.

علت کاهش ارزشی صادرات، تغییر در قیمت مبنای کالاهای صادراتی در گمرک بود که از ابتدای سال ۱۳۹۸ به اجرا درآمد.

واردات ایران نیز از نظر ارزشی رشد ۱/۳ درصدی و از نظر وزنی رشد ۹/۳ درصدی را به ثبت رسانده است. متوسط قیمت صادراتی ایران در سال ۱۳۹۸، ۳۰۹ دلار به ازای هر تن بوده است که کاهش ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد.

بررسی عملکرد تجاری ایران در ۱۲ ماه سال گذشته نیز حاکی از آن است که بیشترین صادرات با ۵/۹ میلیارد دلار در ماه اردیبهشت به ثبت رسیده و پس از آن آذرماه با ۴/۹ میلیارد دلار قرار دارد.

کمترین صادرات به فروردین‌ماه سال ۱۳۹۸ با ۲/۵ میلیارد دلار اختصاص یافته که علت این کاهش وقوع سیل در تعدادی از استان‌های کشور در دوره مورد بحث بود. همچنین در اسفندماه سال ۱۳۹۸ صادرات ایران به عدد ۲/۸ میلیارد دلار رسیده که تاثیر شیوع ویروس کرونا را نشان می‌دهد.

در حوزه واردات نیز در اردیبهشت‌ماه ۴/۴ میلیارد دلار واردات به ثبت رسیده که بالاترین آمار را نشان می‌دهد. همچنین فروردین‌ماه سال ۱۳۹۸ با ثبت

به گفته وی، در هفته‌های پایانی سال گذشته تحت تاثیر شیوع ویروس کرونا، بازار صادراتی ایران با مشکلی جدید نیز مواجه شد که البته پس از چند هفته به موضوعی جهانی انجامید و امروز تمامی کشورهای دنیا با تبعات اقتصادی شیوع این ویروس درگیر هستند.

این فعال اقتصادی با اشاره به چین و عراق به عنوان دو مقصد عمده صادراتی ایران، گفت: در ماه‌های پایانی سال ۹۸ ابتدا چین با محدودیت مواجه شد و سپس با ورود ویروس به ایران، مرزهای مشترک با عراق محدودیت‌هایی را تجربه کردند. تحت تاثیر این شرایط صادرات ایران در اسفند ماه افت کرد.

آرگون ادامه داد: با این وجود مرزهای وارداتی کشور همچنان باز بودند و نیازهای اساسی با برنامه‌ریزی صورت گرفته به کشور وارد شد. از این رو منفی شدن تراز تجاری می‌تواند تحت تاثیر این عوامل رخ دهد. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه با توجه به جهانی شدن مواجهه با ویروس کرونا و احتمال درگیری دنیا با این ویروس در ماه‌های آینده، صادرات ایران چه سرنوشتی پیدا می‌کند، اظهار کرد: امروز نه در ایران که در بسیاری از کشورهای جهان محدودیت‌هایی در مسیر تجارت وجود دارد و حتی نهادهای بین‌المللی نسبت به تبعات اقتصادی کرونا هشدار می‌دهند. از این رو کاهش احتمالی تجارت در سال جاری نه تنها در ایران بلکه برای بسیاری از کشورهای دنیا قابل پیش‌بینی خواهد بود. آرگون خاطر نشان کرد: با توجه به تازگی همه‌گیری کرونا، هنوز مشخص نیست جهان با این ویروس چگونه کنار خواهد آمد. اگر بنا بر همزیستی با کرونا در ماه‌های آینده باشد، قاعدتاً کشورها برای تداوم تجارت خارجی خود نیز برنامه‌ریزی‌های مشترکی خواهند داشت و ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست.

تجارت ۸۵ میلیارد دلاری

اتاق بازرگانی تهران در جدیدترین گزارش خود